

Almelose duikt in verleden van bijzondere zwemster

Enith Brigitha was de eerste Nederlandse vrouw die de 100 meter onder een minuut zwom. Op de Olympische Spelen van 1972 haalde ze een bronzen medaille op de 100 meter vrij. Maar dat had goud kunnen zijn. De twee DDR zwemsters die goud en zilver haalden kregen stelselmatig doping toegediend. Die gouden medaille kwam er niet, maar de Almelose Jeannette Ditzhuijzen heeft een boek geschreven over de bijzondere zwemster. Als een eerbetoon.

Kelly Adams

Almelo

„Ik wist niets over zwemmen, ze moest me zelfs uitleggen wat de vrije slag is”, bekent Jeannette van Ditzhuijzen over het eerste interview dat ze had met Enith Brigitha. De Almelose schrijfster heeft zich verdiept in het leven van de zwemster, met als resultaat het boek 'Enith Brigitha, zwemmen in de schaduw van doping'.

Van Ditzhuijzen, die vier jaar op Curaçao woonde en er nog twee tot drie keer per jaar komt, wist vaag van het bijzondere verhaal van Brigitha, die opgroeide op Curaçao. Via Alex Roose, huisarts op Curaçao en een goede bekende van haar, kwam ze in contact met de zwemster. „We hoorden over het verhaal van de bronzen medaille en het dopinggebruik door haar concurrenten”, vertelt de schrijfster aan de keukentafel, thuis in Almelo. „Alex en twee anderen hebben geprobeerd om haar alsnog de gouden medaille te geven, via het IOC. Maar dat bleek niet te kunnen. Er is een regel dat als het langer dan acht jaar geleden is, er niet meer aan getoerd wordt.”

Maar de zwemster verdient meer roem dan de bronzen plak, vinden Roose en Van Ditzhuijzen. Een boek is dé manier om het verhaal van Brigitha te vertellen. „Een jaar geleden, in augustus, heb ik het eerste inter-

view met haar gehad”, vertelt de schrijfster. „Ik ben in haar verleden gedoken. Heb oude kranten gelezen, ben mensen gaan interviewen. Zo ben ik steeds een beetje dieper in het verhaal gegaan.”

En hoe meer ze uitzoekt, hoe meer bijzonder het verhaal blijkt te zijn. „Enith leerde zwemmen in de zee van Curaçao. Ze haalde pas op haar twaalfde haar zwemdiploma. En tot haar vijftiende heeft ze amper getraind. Maximaal twee keer in de week. Voor topzwemmers ondenkbaar.”

Op haar vijftiende komt Brigitha naar Nederland. Daar gaat ze fanatieker trainen. Twee jaar later doet ze voor het eerst mee aan de Olympische Spelen. Nog eens vier jaar later, in 1976, behaalt ze daar twee bronzen medailles. Ze is een van de meest succesvolle Nederlandse zwemmers tot dan toe. In de jaren negentig wordt duidelijk dat er wellicht nog meer in heeft gezeten. Zwemmers uit de DDR blijken stelselmatig doping toegediend te hebben gekregen. „Dat wisten ze zelf niet eens. Ze kregen bijvoorbeeld pillen, onder het mom dat het vitaminen waren.” Het goud en zilver in 1976 gaat naar twee zwemsters uit de DDR. „Wat als die geen doping hadden gebruikt? Dan had Enith waarschijnlijk goud gewonnen.”

De dopingzaak fascineert Van Ditzhuijzen. Ze wijdt er twee hoofdstukken aan. „Daardoor wordt het van een gewoon verhaal over een zwemster ineens een stuk interessanter. Ik werd er door gegrepen.”

Een jaar geleden maakte Andere Tijden Sport een item over de zwemster. Voor de opname ontmoette ze voor het eerst Kornelia Ender, de Duitse die de gouden medaille won. „Daarvoor hadden ze elkaar nooit gesproken, ook al zwommen ze vaak samen”, weet Van Ditzhuijzen. „Het mocht niet, de DDR-zwemmers werd afgezonderd van de rest.” Brigitha koestert weinig wrok. „Ze staat er zelf heel nuchter in. Maar leuk vindt ze het natuurlijk niet.”

Het boek ligt vanaf maandag in de boekhandels. Vrijdag wordt het gepresenteerd op een congres van de Nederlandse zwembond. Daarna gaan Van Ditzhuijzen en Brigitha, die nu in Almere woont, naar Curaçao. „We bieden aan de minister van sport aan. Ik verwacht dat het op Curaçao en in de Nederlandse zwemwereld veel gelezen gaat worden.”

▲ Enith Brigitha in het naar haar vernoemde zwembad op Curaçao. FOTO ALEX ROOSE

▲ Jeannette van Ditzhuijzen heeft een jaar aan het boek gewerkt. FOTO ANNINA ROMITA

Ik wist niets over zwemmen. Ze moest me uitleggen wat vrije slag is

– Jeannette van Ditzhuijzen